

Mál nr. 143/2019**V líftryggingar hjá líftryggingarfélaginu X****Réttur til greiðslu bóta úr líftryggingu vegna andláts 8. mars 2014.****Gögn.**

Málskot, dags. 8. apríl 2019, ásamt fylgiskjölum.

Bréf V, dags. 27. júní 2019.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að faðir M keypti líftryggingu hjá líftryggingarfélaginu X 28. apríl 1976 og skv. vátryggingarskírteini, sem er hluti af gögnum málsins, átti sú vátrygging að gilda til 28. apríl 2014. Faðir M lést 8. mars 2014. Í gögnum málsins eru einnig rakin samskipti eiginkonu M við starfsmenn V sem virðast hafa hafist í október 2018 þegar afrit umrædds vátryggingarskírteinis var sent til V. Eftir eftirgrennslan hafði starfsmaður V samband með tölvupósti 31. október 2018 með orðunum „[...] Búið er að finna út úr þessu í kerfinu hjá okkur. Getur þú sent mér upplýsingar frá sýslumanni þar sem við getum séð hver er réttihafi bóta og bankaupplýsingar viðkomandi.“ Í kjölfarið héldu tölvupóstssamskipti áfram í lok janúar 2019 þar sem V óskaði eftir staðfestingu á því hverjir væru erfingjar líftryggingarhafa og eiginkona M óskaði ítrekað eftir upplýsingum um líftryggingarfjárhæð. Tölvupóstur var sendur af hálfu V 6. febrúar 2019 þar sem tilkynnt var um fyrirhugaða greiðslu og hringdi M í kjölfarið til V og fékk þá upplýsingar um að líftryggingarfjárhæð sú sem til útgreiðslu kæmi væri um 38 þúsund krónur skv. útreikningi frá tryggingastærðfræðingi V. Í kjölfarið áttu sér stað samskipti milli M og starfsmanna V um hvernig fjárhæð væri fengin og þá fyrst kom fram sú afstaða V að ekki hefðu verið greidd iðgjöld af líftryggingunni síðan árið 1979 og hefði hún því verið fallin niður þegar andlát föður M bar að. Einnig komu fram upplýsingar um að líftryggingarfélaginu X hefði verið slitið árið 1995 og þá hefðu líftryggingarhafar með gildar vátryggingar fengið greiðslur. Engu að síður voru greiddar voru bætur af hálfu V til tveggja lögerfingja, samtals um 38 þúsund krónur með millifærslu í apríl 2019.

M telur að greiða eigi líftryggingarbætur að fjárhæð kr. 7.840.206, en þannig hafi líftryggingarfjárhæð (kr. 3.000.0000 árið 1976) breyst m.t.t. verðlagsbreytinga m.v. vísitölu framfærslukostnaðar. M telur að viðurkennt hafi verið af hálfu V að líftrygging væri í gildi og V sé bundið við slíka viðurkenningu. Einnig gagnrýnir M harðlega hvernig starfsmenn V komu á framfæri upplýsingum um rétt M til greiðslna og útlistun fjárhæða. M vísar því einnig á bug að líftryggingin hafi verið fallin úr gildi þar sem V hafi viðurkennt gildi hennar.

V telur í fyrsta lagi að líftrygging föður M hafi ekki verið í gildi á dánardegi hans heldur hafi einungis verið greidd iðgjöld af tryggingunni á árunum 1976-1979 og engin gögn renni stoðum undir frekari iðgjaldagreiðslur og vísar til þess að tryggingin hafi fallið niður m.t.t. 3. gr. þágildandi vátryggingarskilmála líftryggingarinnar. Í öðru lagi getur V ekki fallist á að viðurkennd hafi verið bótaskylda af félagsins hálfu, nema hvað varðar greiðslu upp á 38.605 krónur sem skýrð hafi verið með tölvupósti lögmanns félagsins dags. 20. febrúar 2019 þannig að vátryggingarfjárhæð hafi verið 30.000 krónur eftir verðlagsbreytingar úr gamalli krónu í nýja og við að bætist 8.605 krónur sem feli í sér 7% bónus á iðgjöld frá 1976-1995 þegar líftryggingarfélaginu X var slitið. Í þriðja lagi, ef líftrygging verði metin sem gild á dánardegi föður M, telur V að of seint hafi verið tilkynnt um kröfur M gagnvart V þar sem í 8. gr. vátryggingarskilmála hafi komið fram að kröfur væru réttkræfar í 3 ár talið frá 31. desember það ár sem kröfu hafa var kunnugt um rétt sinn og hann hafði fyrst tækifæri til að bera fram kröfu sína. Þannig hefði krafa M átt að koma fram fyrir 31. desember 2017.

Álit.

Í málinu er uppi afar sérstök staða vegna ágreinings um gildi líftryggingar sem skv. líftryggingarskírteini átti að vera í gildi til 28. október 2014 hjá líftryggingarfélaginu X. Í vátryggingarskilmálum sem fylgja vátryggingarskírteini dags. 28. október 1976 kemur fram í 2. grein

hvenær iðgjöld vátryggingar falla í gjalddaga og í 3. gr. er gerð grein fyrir réttaráhrifum þess ef iðgjald er ekki greitt á gjalddaga, þ.e. að ábyrgð félagsins falli þá niður.

Í opinberum gögnum um líftryggingarfélagið X má sjá að við sameiningu þess og Y hafi orðið til Z árið 1990 og má þá ætla að þeir vátryggingarsamningar sem þá voru í gildi hjá X hafi orðið að líftryggingasamningum hjá V.

Til þess að hægt sé að líta svo á að líftryggingarskírteini föður M hafi öðlast sjálfstætt gildi sem vátryggingarsamningur hjá V við stofnun þess árið 1990 verður að liggja fyrir að líftrygging hans hafi verið í gildi á þeim tímapunkti. Í gögnum frá V kemur fram að iðgjöld hafi einungis verið greidd hjá X á árunum 1976-1979 og hefur M ekki lagt fram gögn sem sýna fram á annað. Verður því ekki unnt að líta öðruvísi á en að líftrygging föður M hafi fallið niður þegar ekki bárust greiðslur á gjalddaga vátryggingarinnar, en ætla verður að það hafi verið frá árinu 1980 m.v. að gjalddagi iðgjalds hafi verið einu sinni á ári og iðgjöld greidd á árunum 1976-1979. Með vísan til 3. gr. þágildandi vátryggingarskilmála verður að líta svo á að ábyrgð líftryggingafélagsins X hafi fallið niður í kjölfarið og skuldbindingar við stofnun V árið 1990 hafi því ekki verið fyrir hendi. Ekki getur því stofnast réttur til greiðslu vátryggingarfjárhæðar skv. vátryggingarskírteini því sem M framvísaði við V í október 2018.

Hvað varðar afgreiðslu V á máli M, samskipti hans og konu hans við starfsmenn félagsins og útreikning þeirrar fjárhæðar sem félagið ákvað að greiða til lögerfingja verður ekki tekin sérstök afstaða til fjárhæðarinnar sem slíkrar þar sem hún byggir ekki á bótaskyldu úr gildri vátryggingu heldur greiðslu V umfram skyldu skv. vátryggingarsamningi. Ekki verður fallist á röksemdir M um að samskipti hans við starfsmenn V hafi falið í sér skýra viðurkenningu V á því að í gildi væri líftryggingarsamningur við V sjálf. Það er þó rétt að árétta að vátryggingarfélög leiðbeini þeim sem beina fyrirspurnum til félaganna um réttarstöðu sína með skýrum hætti strax frá upphafi. Í ljósi sérstöðu þeirrar fyrirspurnar sem send var til V vegna líftryggingarskírteinis frá árinu 1976 verður að gera ráð fyrir því að félagið geti með skýrari hætti en það gerði, gert fyrirspyrjanda grein fyrir því hvort í gildi hafi verið vátryggingarsamningur eður ei. Óskýrar upplýsingar um réttarstöðu höfðu í þessu máli greinilega áhrif á væntingar til greiðslu líftryggingarbóta áður en félagið hafði gert skýra grein fyrir raunverulegri réttarstöðu vegna málsins. Eins og áður segir er hins vegar ekki hægt að líta svo á að slíkur óskýrleiki hafi falið í sér viðurkenningu bótaábyrgðar V. M á því ekki rétt á frekari greiðslum frá V.

Niðurstaða.

M á ekki rétt á greiðslum vegna líftryggingar hjá V.

Reykjavík, 8. ágúst 2019.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.